

Nr 433.

Av herr **Hagberg** i Malmö, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 359, med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 2 § förordningen den 17 juni 1938 (nr 370) om särskild skatt å förmögenhet, m. m.

I proposition nr 359 föreslås, att för år 1942 påförd skatt till staten under vissa förutsättningar skall begränsas. Det sammanlagda beloppet av statlig inkomst- och förmögenhetsskatt och värnsskatt samt särskild skatt å förmögenhet skall enligt förslaget icke överstiga 80 % av den till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade inkomsten ökad med det belopp, varmed avdrag vid taxeringen medgivits för erlagda kommunalutskylder, men minskad i förekommande fall med den skattskyldige för år 1942 påförd krigskonjunkturskatt, dock att den särskilda skatten å förmögenhet alltid skall utgå oavkortad.

Föreliggande förslag har föranletts av det vid upprepade tillfällen framförda önskemålet om en begränsning av skatternas maximibelopp, så att de icke uppgå till eller överstiga den skattskyldiges inkomster. Förslaget tillgodoser emellertid allenast i ytterst ringa grad detta befogade önskemål. Anledningen härtill är huvudsakligen att söka däri, att reduktionsregeln dels icke omfattar kommunalutskylderna, dels ock lämnar den särskilda skatten å förmögenhet orubbad.

Såsom kammarrätten i sitt yttrande över förslaget anfört måste det anses såsom en brist däri, att kommunalutskylderna icke kunnat inordnas i systemet på grund av tekniska skäl. Departementschefen framhåller under åberopande av den vid propositionen fogade promemorian, att dessa utskylders medtagande under reduktionsregeln skulle upprulla en rad problem, vilka för sin lösning krävde en mera ingående utredning än som nu kunde medhinnas. I promemorian antydas emellertid även vissa riktlinjer, enligt vilka dessa problem skulle kunna lösas, och det är i hög grad beklagligt, att icke ett förslag, som bättre tillgodoser kravet på en rimlig relation mellan skattebördan och inkomsten, framlagts för innevarande års riksdag, som dock torde bliva nödsakad fastställa de högsta skattesatser, som hittills här i riket tillämpats.

Eftersom den särskilda skatten å förmögenhet icke blir föremål för reduktion i vidare mån än vad redan är fallet genom de i 2 § förordningen om särskild skatt å förmögenhet meddelade bestämmelserna, måste alljämt, trots den i föreliggande proposition föreslagna begränsningen, för-

mögenheten understundom tagas i anspråk för gäldande av icke blott kommunalutskylder utan även den särskilda skatten å förmögenhet. Även om man ansluter sig till den uppfattningen, att förmögenheten såsom sådan medför viss skattekraft oberoende av inkomsten, måste denna skattekraft anses vara reducerad, då förmögenheten mera stadigvarande lämnar abnormt låg avkastning, och obefintlig, då inkomsten visar stadigvarande tendens att utebliva. En omarbetning av reduktionsregeln i sådan riktning att dessa förhållanden beaktas är i hög grad påkallad, och även i detta avseende är ytterligare utredning erforderlig.

Det föreliggande förslaget till förordning om begränsning i vissa fall av skatt till staten måste emellertid hälsas med tillfredsställelse såsom innebärande en första åtgärd för undanröjande av de mest orimliga verkningarna av den nuvarande beskattningen. Enligt min mening har dock den föreslagna reduktionsregeln även med den konstruktion den enligt förslaget erhållit utformats alltför snävt. Den torde utan åsidosättande av statsfinansiella intressen och utan att föregripa blivande utredningar kunna bli föremål för sådan uppmjukning, att syftet med lagstiftningen i något högre grad uppnås än enligt förslaget. Såsom i den inom finansdepartementet upprättade promemorian angives skulle den föreslagna reduktionsregeln — under förutsättning att den särskilda förmögenhetsskatten vore inbegripen däri och att de under beskattningsåret erlagda kommunalutskylderna icke överstiga 20 procent av den disponibla inkomsten — innebära att den sammanlagda skattebördan icke komme att uppgå till högre belopp än denna inkomst. Särskilt med hänsyn till i förekommande fall utgående kommunal fastighetsskatt lär emellertid icke sällan inträffa, att kommunalutskylderna överstiga 20 procent av inkomsten. Uttrycket »den disponibla inkomsten» är vidare i så måtto vilseledande, att den åsyftade inkomsten icke i sin helhet kan anses disponibel för skattebetalning, någon del därav måste dock den skattskyldige anses berättigad disponera för sitt uppehälle. Efter vilken procentsats av inkomsten denna del bör beräknas är givetvis vanskligt att avgöra, men nog synes man — utan att träda det fiskaliska intresset för nära och utan att oskäligt gynna skattebetalaren — kunna göra gällande, att nämnda procentsats icke bör sättas lägre än till 10. Med i promemorian angivna utgångspunkter måste man således komma till det resultatet, att den i 2 § angivna procentsatsen 80 bör nedsättas och under inga förhållanden bestämmas högre än till 70.

Av bifogade med nr I och II betecknade tabeller framgår, att även efter en sådan uppmjukning av den föreslagna reduktionsregeln denna visserligen fortfarande komme att träda i tillämpning allenast vid sällsynta och extrema fall av förmögenhetsinkomst men dock skulle föranleda, att skattebördan sattes i något rimligare relation till inkomsten. Tabellerna torde jämväl giva vid handen, att en nedsättning av procentsatsen till 70 skulle medföra ytterst obetydliga statsfinansiella verkningar.

Under åberopande av vad ovan anförts får jag hemställa,

att riksdagen vid behandlingen av proposition nr 359 måtte besluta den ändringen i 2 § i förslaget till förordning om begränsning i vissa fall av skatt till staten, att däri angivna procentsats 80 nedsättes till 70, samt

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om skyndsamt utredning och förslag till nästkommande års riksdag rörande sådan begränsning av den sammanlagda skatten till stat och kommun, att det sammanlagda skattebeloppet kommer att stå i rimlig relation till den skattskyldiges inkomst, därvid ovan angivna synpunkter böra vinna beaktande.

Stockholm den 16 juni 1942.

Erik Hagberg,

Malmö.

Tabell I.

För- mög- het kronor	Till statl. ink.- o. förm.-skatt taxerad inkomst ökad med komm. utskylder		Statsskatter i kronor (Beloppen inom parentes utvisa skatten före reduktionerna)				Minskning på grund av den föreslagna spärregeln kronor
	Total kronor	70 % därav kronor	Statl.ink.-o. förm.-skatt 150 %	Värnskatt för år 1941/42	Särskild skatt å för- mogenhet	Summa	
1	2	3	4	5	6	7	8
100 000	0:—	—	—	—	5:—	5:—	5:—
				(5:—)	(160:—)		
300 000	0:—	—	—	—	90:—	90:—	112: 80
			(64: 80)	(48:—)	(910:—)		
300 000	200:—	140:—	—	40:—	100:—	140:—	96: 30
			(78: 30)	(58:—)	(910:—)		
300 000	300:—	210:—	39: 50	63:—	107: 50	210:—	45: 55
			(85: 05)		(910:—)		
300 000	400:—	280:—	91: 80	68:—	115:—	274: 80	—
					(910:—)		
500 000	0:—	—	—	—	235:—	235:—	347: 80
			(199: 80)	(148:—)	(1 910:—)		
500 000	500:—	350:—	—	77: 50	272: 50	350:—	338: 25
			(240: 45)	(175: 30)	(1 910:—)		
500 000	900:—	630:—	132: 80	196: 20	301:—	630:—	139:—
			(271: 80)		(1 910:—)		
500 000	1 000:—	700:—	189: 80	201: 70	308: 50	700:—	90: 25
			(280: 05)		(1 910:—)		
1 000 000	0:—	—	—	—	710:—	710:—	1 083: 50
			(641: 10)	(442: 40)	(4 410:—)		
1 000 000	500:—	350:—	—	—	760:—	760:—	1 173: 95
			(699: 05)	(474: 90)	(4 410:—)		
1 000 000	1 000:—	700:—	—	—	808:—	808:—	1 261: 55
			(755: 45)	(506: 10)	(4 410:—)		
1 000 000	3 000:—	2 100:—	441: 50	650:—	1 008: 50	2 100:—	541: 62
			(983: 12)		(4 410:—)		
1 000 000	4 000:—	2 800:—	957:—	722:—	1 121:—	2 800:—	149: 87
			(1 106: 87)		(4 410:—)		
3 000 000	0:—	—	—	—	3 160:—	3 160:—	6 650: 70
			(3 986: 30)	(2 664: 40)	(16 410:—)		
3 000 000	1 000:—	700:—	—	—	3 282: 50	3 282: 50	7 001: 05
			(4 199: 45)	(2 801: 60)	(16 410:—)		
3 000 000	20 000:—	14 000:—	2 958: 80	5 418:—	5 623: 20	14 000:—	5 204: 07
			(8 162: 87)		(16 410:—)		
3 000 000	30 000:—	21 000:—	7 067: 80	6 959:—	6 973: 20	21 000:—	3 412: 57
			(10 480: 37)		(16 410:—)		
3 000 000	40 000:—	28 000:—	11 097: 80	8 579:—	8 323: 20	28 000:—	1 862: 07
			(12 959: 87)		(16 410:—)		
5 000 000	0:—	—	—	—	5 910:—	5 910:—	14 378: 30
			(8 654: 70)	(5 723: 60)	(28 410:—)		
5 000 000	1 000:—	700:—	—	—	6 057:—	6 057:—	14 787: 45
			(8 907: 05)	(5 880: 40)	(28 410:—)		
5 000 000	50 000:—	35 000:—	8 527: 80	13 799:—	12 673: 20	35 000:—	13 059: 57
			(21 587: 37)		(28 410:—)		
5 000 000	90 000:—	63 000:—	23 921: 55	21 005: 25	18 073: 20	63 000:—	9 537: 82
			(33 459: 37)		(28 410:—)		
5 000 000	100 000:—	70 000:—	27 726: 55	22 850: 25	19 423: 20	70 000:—	8 770: 32
			(36 496: 87)				
10 000 000	0:—	—	—	—	13 410:—	13 410:—	37 730: 90
			(23 048: 10)	(14 682: 80)	(58 410:—)		
10 000 000	1 000:—	700:—	—	—	13 557:—	13 557:—	38 198: 85
			(23 339: 65)	(14 859: 20)	(58 410:—)		
10 000 000	100 000:—	70 000:—	9 976: 55	33 100: 25	26 923: 20	70 000:—	43 395: 32
			(53 371: 87)		(58 410:—)		
10 000 000	300 000:—	210 000:—	81 875: 30	74 201: 50	53 923: 20	210 000:—	38 968: 57
			(120 843: 87)		(58 410:—)		
10 000 000	400 000:—	230 000:—	126 688: 50	94 901: 50	58 410:—	280 000:—	28 130: 37
			(154 818: 87)				

Tabell II.

Inkomst kronor	F ö r m ö g e n h e t						
	100 000 kronor	300 000 kronor	500 000 kronor	1 milj. kronor	3 milj. kronor	5 milj. kronor	10 milj. kronor
	Minskning av inkomst- och förmögenhetsskatt samt värnskatt, kronor						
0	5: 00	112: 80	347: 80	1 083: 50	6 650: 70	14 378: 30	37 730: 90
100	—	—	—	—	—	—	—
200	—	96: 30	—	—	—	—	—
300	—	45: 55	—	—	—	—	—
400	—	—	—	—	—	—	—
500	—	—	338: 25	1 173: 95	—	—	—
600	—	—	—	—	—	—	—
900	—	—	139: 00	—	—	—	—
1 000	—	—	90: 25	1 261: 55	7 001: 05	14 787: 45	38 198: 85
2 000	—	—	—	—	—	—	—
3 000	—	—	—	541: 62	—	—	—
5 000	—	—	—	—	—	—	—
10 000	—	—	—	—	—	—	—
20 000	—	—	—	—	5 204: 07	—	—
30 000	—	—	—	—	3 412: 57	—	—
50 000	—	—	—	—	509: 57	13 059: 57	—
90 000	—	—	—	—	—	9 537: 82	—
100 000	—	—	—	—	—	8 770: 32	43 395: 32
200 000	—	—	—	—	—	—	—
300 000	—	—	—	—	—	—	38 968: 57
400 000	—	—	—	—	—	—	28 130: 37